

2021Z10256

Vragen van de leden **Van Nispen** (SP) en **Sneller** (D66) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *het overgangsrecht bij de wet Straffen en Beschermen* (ingezonden 9 juni 2021).

Vraag 1

Herinnert u zich de eerdere discussie tijdens het commissiedebat over gevangeniswezen en tbs van 20 mei jl. over het doorfaseren van gedetineerden in aanloop naar de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Straffen en beschermen? Bent u bekend met de kritiek vanuit gedetineerden, familieleden en belangenbehartigers zoals advocaten op de huidige handelwijze omtrent aanvragen van verloven en detentiefasering? Wat heeft u met deze kritiek concreet gedaan?^{1 2}

Vraag 2

Klopt het dat, ondanks uw toezeggingen dat aanvragen tot 1 juli 2021 onder het huidige regime beoordeeld zullen worden, gedetineerden nu al te kennen wordt gegeven dat aanvragen voor plaatsing in ZBBI (Zeer Beperkt Beveiligde Inrichting) niet meer in behandeling worden genomen, onder andere omdat de ZBBI's vol zitten en er wachtlijsten zijn? Wat vindt u daarvan?

Vraag 3

Hadden problemen met ZBBI- dan wel BBA-plaatsing (Beperkt Beveiligde Afdeling) niet voorkomen kunnen worden door de ZBBI's open te houden en langzaam aan af te bouwen tot het moment dat de laatste gedetineerde de ZBBI had verlaten, in plaats van nu in één keer de ZBBI's te sluiten en over te gaan op BBA's? Bent u bereid dit nog te heroverwegen?

Vraag 4

Klopt het dat iemand die nu in een ZBBI zit meestal ieder weekend verlof kan krijgen, maar dat deze verlofmogelijkheid flink wordt teruggebracht (tot drie nachten per maand) als wordt gestart met de BBA? Zo ja, waarom acht u dat wenselijk? Gaat het nu te vaak fout met weekendverloven?

¹ Kamerstuk 29 279, nr. 654, pagina 22

² De brieven van gedetineerden, familieleden en advocaten doen wij de Minister onderhands tegemoetkomen.

Vraag 5

Als gedetineerden straks feitelijk minder verlof kunnen krijgen dan nu het geval is, werkt de Wet Straffen en Beschermen dan niet netto strafverzwarend? Is een dergelijke wijziging van de straf, terwijl de straf wordt ondergaan, toegestaan? Zo ja, waar baseert u dat op? Zo nee, hoe gaat u dit probleem ondervangen?

Vraag 6

Klopt het dat aan het begin van de coronacrisis in Nederland zelfmelders is gezegd dat zij weer terug naar huis konden gaan en later een nieuwe oproep zouden krijgen om zich te melden bij de gevangenis? Zo ja, hoeveel van deze mensen ondervinden daar nu nadeel van, omdat ze nu alsnog onder de strengere regels van de Wet Straffen en Beschermen gaan vallen, terwijl ze dat anders hadden kunnen voorkomen? Hoe lang heeft deze situatie geduurd? Hoeveel van deze eerdere zelfmelders hebben zich nadien niet meer vrijwillig gemeld voor de aanvang van hun detentieperiode?

Vraag 7

Zou het niet beter zijn om de nieuwe regels van de Wet Straffen en Beschermen op 1 juli in te laten gaan voor nieuwe gedetineerde, en dus niet voor gedetineerden die reeds een straf uitzitten, omdat dit tot veel onduidelijkheid en onzekerheid leidt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Kent u signalen van gedetineerden die reeds verlof voor de maand juli willen aanvragen, maar dan te horen krijgen dat die aanvraag pas na 1 juli kan, waardoor zij langer dan normaal in spanning moeten afwachten of ze wel verlof krijgen? Vindt u deze gang van zaken wenselijk?

Vraag 9

Zijn alle betrokkenen op de hoogte van de huidige, toekomstige en overgangsregels? Bent u bereid om alle betrokken nog eens extra te verduidelijken wat precies de regels omtrent detentiefasering zijn, nu en in de toekomst?